

Activem el Pla A

El foment de la participació i l'associacionisme juvenil

La guia definitiva
per a professionals
de la joventut

Consell
Nacional
de la Joventut
de Catalunya

Diputació
Barcelona

Secretariat: Marià Llop, Núria Cabiscol

Edició:

Consell Nacional de la Joventut de Catalunya, 2020

En conveni amb:

Diputació de Barcelona. Oficina del Pla Jove

Redacció:

Eduard Pérez Terrón (CNJC), Martí Zamora Juan (CNJC), Diputació de Barcelona.

Correcció:

Diputació de Barcelona

Disseny:

guspiragraphics.com

Consell Nacional de la Joventut de Catalunya (CNJC)

Plaça Cardona 1-2, 1r pis. 08006 Barcelona

(+34) 933 68 30 80

consell@cnjc.cat

www.cnjc.cat

Llicència Creative Commons CC-BY-NC-SA/Consell Nacional de la Joventut de Catalunya (CNJC).

Podeu copiar, distribuir i comunicar públicament l'obra amb les següents condicions:

- **Reconeixement:** en qualsevol explotació de l'obra caldrà citar el Consell Nacional de la Joventut de Catalunya com el seu autor
- **No comercial:** l'explotació de l'obra queda limitada a usos no comercials
- **Compartir igual:** l'explotació autoritzada inclou la creació d'obres derivades sempre que mantinguin la mateixa llicència en ser divulgades

Índex

1

Què tinc a les mans?

pàg. 4

2

Joves, participació i associacionisme, ben bé de què parlem?

pàg. 6

3

Dades, experiències i reptes

pàg. 9

4

Estratègies de la promoció de la participació i l'associacionisme juvenil

pàg. 20

1

**Què tinc
a les mans?**

Activem el Pla A(ssociacionisme) Juvenil!

El document que teniu a les vostres mans és la darrera passa de la campanya **"Activem el pla A (ssociacionisme juvenil)"**. Una campanya amb dos anys de trajectòria sortida del conveni de col·laboració entre **l'Oficina del Pla Jove de la Diputació de Barcelona** i el **Consell Nacional de la Joventut de Catalunya (CNJC)**.

Aquesta campanya va néixer l'any 2017 amb dos objectius. D'una banda, conscienciar el món municipal dels beneficis de les polítiques públiques de foment de la participació i l'associacionisme juvenil. D'altra banda, volíem fer saber a els i les joves que a través de l'associacionisme podien passar-s'ho bé, viatjar, conèixer gent i canviar el seu entorn. El curs passat les accions de la campanya varen ser: una campanya gràfica de cartells i material gràfic, un conjunt de formacions i un recurs anomenat **"Foment de la participació i l'associacionisme juvenil. Reflexions del jovent per als i les professionals de joventut"**.

Un pas més, cap a les estratègies d'èxit!

Enguany hem volgut anar més enllà i aprofitar un dels principals reptes a què s'enfronten els i les treballadores de joventut: les estratègies per a poder desenvolupar polítiques de foment de la participació i l'associacionisme juvenil. A partir de 8 sessions de treball arreu del territori i dues

enquestes digitals tant a entitats juvenils com a treballadors i treballadores hem extret un seguit de conclusions i propostes. Aquest és el contingut que trobareu en aquest document.

En primer lloc hi trobareu el marc teòric des d'on plantejem el document. **La posició del CNJC respecte la participació i l'associacionisme juvenil** amb aportacions dels sociòlegs (que ens van acompanyar durant les sessions de 2019) Antonio Alcántara i Albert Martín. Seguidament, **exposem dades quantitatives i qualitatives que hem recollit a les enquestes i sessions de treball i algunes conclusions** a què hem arribat després d'analitzar aquestes dades. Finalment, el més important: **hem identificat quins son els criteris indispensables i de qualitat que permeten actuacions d'èxit en el foment de la participació i l'associacionisme juvenil al món local**. Els desenvolupem i proposem formes d'aplicar-los de forma pràctica.

Així, esperem contribuir a trobar la "fórmula màgica" de la participació juvenil combinant els punts de vista tant del jovent organitzat com el de les professionals de la joventut. Som-hi!

2

**Joves,
participació i
associacionisme,
ben bé de què
parlem?**

La participació dels i les joves és una realitat. Les joves participem quan manifestem, quan ens impliquem en projectes associatius i assemblees, però també quan intervenim en una classe o fem ús de les xarxes socials. **La joventut vehicula les nostres inquietuds, preocupacions, alegries i frustracions mitjançant diferents formes de participació i interacció amb el nostre entorn.**

Ara bé, si posem una mica de context sociopolític, ens adonarem que la participació social i política de les joves no és una participació fàcil. Soler i Martí, afirmava a l'anàlisi de l'Enquesta de Participació Política de 2011 que **les joves participen des de la perifèria social**, una situació que segons ell continuava vigent després de l'enquesta de 2017. Aquest concepte fa referència a que la precarització de les condicions de vida, la sensació creixent de vulnerabilitat, la inestabilitat de les transicions i la dificultat per assolir expectatives pròpies continuen sent trets propis de les generacions joves i les emmarca en una posició social perifèrica. Aquest fet consolida, allarga i aprofundeix la vivència que té la gent jove de Lluçnyania respecte als espais socials més centrals, de seguretat, rellevància i poder. I des d'aquesta posició la dimensió més institucional de la política queda molt lluny. I com a conseqüència, s'ha observat també a l'enquesta de 2017 una **pre-disposició de les joves a utilitzar formes i vies de relació més directa de participació**. És a dir, la joventut actua social i políticament a partir dels canals propis d'informar-se i formar-se i de

forma autònoma a les tradicionals organitzacions, partits i institucions.

Tenint en compte aquestes dinàmiques participatives de la joventut és convenient que aquella administració que vulgui fomentar la participació tingui la capacitat d'adaptar-se al nou context. Que sàpiga **transformar els espais de participació tradicionals que ja no funcionen en propostes innovadores que connectin amb la diversitat de joves del municipi**.

I cal fer això tot recordant que la participació, en les societats democràtiques, ha de ser-ne el motor i la seva raó de ser. **Ha de ser una participació feta des del col·lectiu i que generi més col·lectiu, per tant de caràcter inclusiu i que generi cohesió social**. Si parlem de joventut concretament, calen mecanismes per tal que totes les joves que habiten a un territori puguin implicar-s'hi. I a més, aquesta ha de ser capaç de transformar l'entorn, una transformació cap a un model de societat socialment justa, sostenible en el temps i que les decisions es prenguin tenint en compte cada cop la veu de més persones.

I aquesta aposta de la que parlem és la que ja fa temps que reivindicuem i intentem contribuir-hi amb l'associacionisme juvenil. **Les entitats juvenils són espais on els i les joves construïm projectes propis, des de l'autogestió i el treball col·lectiu**. Aquests espais són essencials per a generar una participació democràtica a l'àmbit local i també a escala nacional. Són essencials

perquè com sovint s'ha dit són una escola de ciutadania, on s'adquireixen competències i valors indispensables per viure en col·lectiu. A més, són espais on ja s'hi fa política i s'hi participa. Per tant, **cal fer una aposta decidida per al foment de les associacions juvenils.**

I no hem d'oblidar que la participació i associacionisme és un dret, i això implica l'obligació de l'administració a desenvolupar polítiques de foment concretes i a posar en marxa els mecanismes necessaris per tal que aquests drets es puguin exercir de manera plena i informada.

I finalment, **cal prendre consciència que en contextos de precarietat com els actuals, generar estratègies i polítiques per al foment de la participació demana que hi treballin persones amb unes condicions laborals dignes.** És important considerar que si no hi ha prou recursos econòmics, humans i d'infraestructura, serà impossible tirar endavant qualsevol acció que generi canvis de qualitat als municipis.

I tu, com eres de jove?

.....

.....

.....

Com veies la política quan eres jove?

.....

.....

.....

Senties que tenies espais per participar i decidir quan anaves a l'institut?

.....

.....

.....

Recordes alguna experiència participativa que et marqués com a jove?

.....

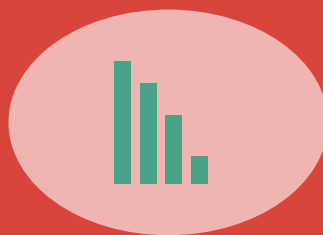
.....

.....

3

**Dades,
experiències
i reptes**

Entre març i juny de 2019 vam enviar una enquesta via online tant a entitats juvenils del territori català com a professionals de la joventut. Aquesta va ser resposta per **98 associacions juvenils** i per **48 professionals de la joventut**.

Pel que fa a les enquestes a associacions juvenils volíem saber quina era la seva percepció respecte a la relació i suport que tenien de l'Ajuntament. D'altra banda, als i les professionals de joventut els preguntàvem quins projectes duien a terme al seu àmbit d'actuació per al foment de la participació i associacionisme juvenil.

En aquest mateix període, vam realitzar **set sessions amb un total de 63 professionals de la joventut** que treballen en l'àmbit local o comarcal en matèria de joventut. Aquest seguit de sessions van suposar uns espais de diàleg on compartir preocupacions i problemes que es trobaven a la seva feina, així com elaborar propostes per tal de poder millorar la seva tasca en relació amb les joves i les entitats juvenils amb les que treballaven.

D'entre tota la informació que vam extreure, **aquí resumim aquelles dades donen informació més rellevant per a generar estratègies d'interacció a l'àmbit local**.

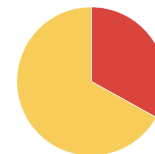
Enquesta a professionals de joventut

El perfil de les persones enquestades

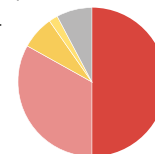
Àmbit geogràfic

33,3% comarcal
66,7% municipi

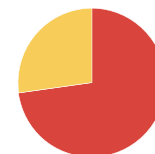
Tipus de feina

50% professional de joventut municipal
33,3% profesisonals de joventut comarcal
7% profesisonals especialitzats en dinamització juvenil
2,1% regidor o regidora
7,6% altres

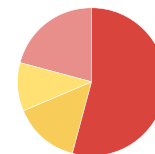
Gènere

72,9% Dones
27,1% Homes

Territori on treballa

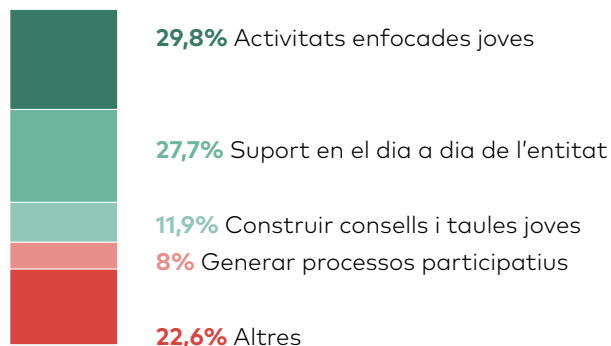
54,2% Àrea metropolitana de Barcelona
14,6% Catalunya central
10,4% Lleida
20,8% Altres zones territorials

Les 7 dades més rellevants de l'enquesta a tècniques

1. Quines polítiques es fomenten des del municipi per al foment de la participació i l'associacionisme juvenil?

L'enquesta mostrava que els i les professionals de la joventut centaven la seva activitat en establir:

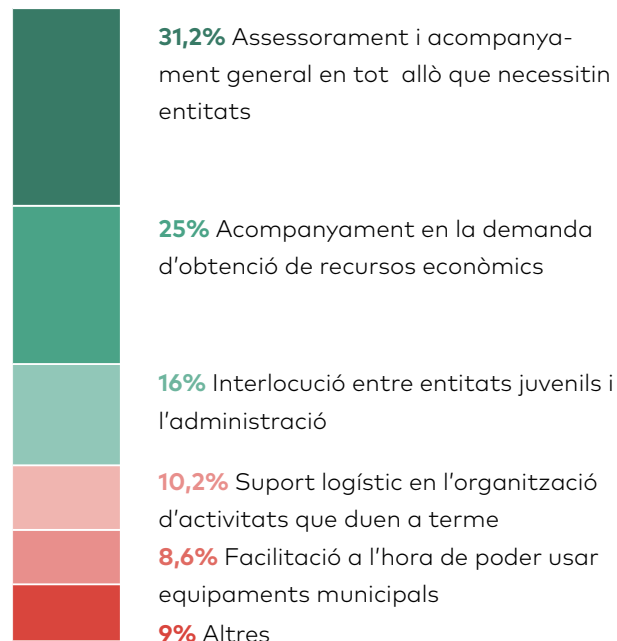

Malgrat tot, davant d'aquesta qüestió trobem diverses formes de fomentar, d'altres que també sorgien eren la dinamització de xarxes socials, organització de tallers i xerrades o establir mecanismes per a recollir propostes de la població jove.

2. Quin suport es dona a l'associacionisme juvenil?

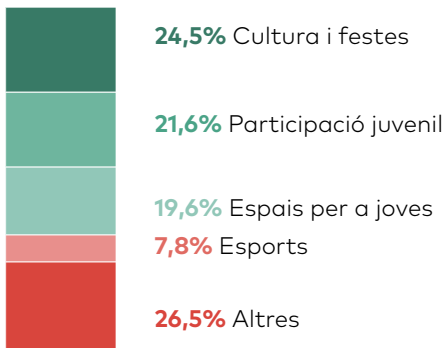
El suport es dona en 5 àmbits principals:

El punt d'altres recull formes de donar suport però menys representatives, entre aquestes hi ha el fet d'incorporar les entitats a l'hora del disseny de polítiques de joventut o bé recollir propostes de les entitats en la millora del municipi.

3. Sobre quines temàtiques s'engeguen projectes?

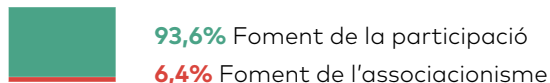
Pel que fa a projectes concrets hi ha 4 temes estrella:

En aquest cas el percentatge d'altres és gran ja que agrupa petits percentatges de temàtiques molt concretes com eren projectes relacionats amb gènere i feminismes, l'ocupació, l'habitatge o el medi ambient.

4. Foment de la participació o foment de l'associacionisme?

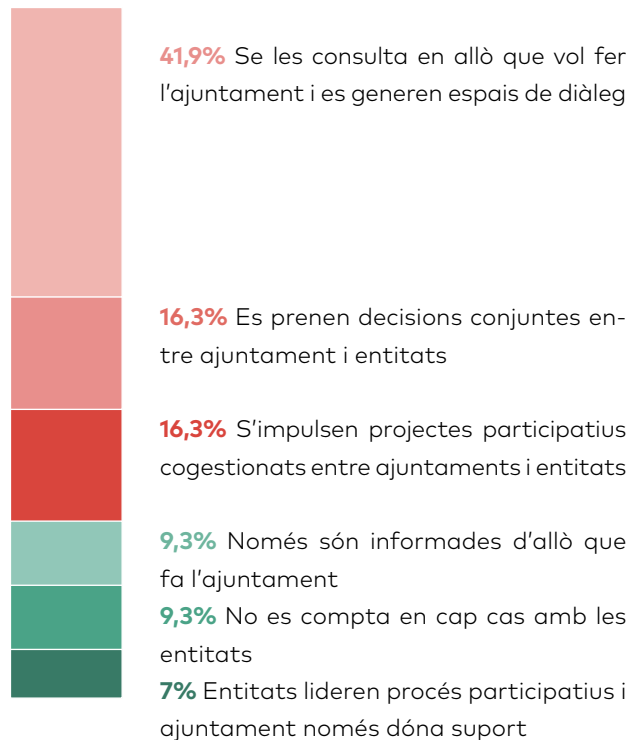
D'acord amb els resultats de les enquestes veiem que els projectes que s'impulsen són:

Per tant, observem que fomentar la participació és una prioritat i una acció que es duu a terme amb molta més freqüència.

5. Quin paper tenen les associacions en projectes participatius?

Hem vist aquí diferents opcions entre les respostes:

Com veiem, el més comú és que més enllà d'engegar processos participatius amb totes i tots els joves del poble, també obre espais de diàleg amb entitats juvenils.

Enquesta entitats juvenils

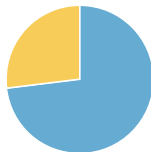

El perfil dels enquestats

Àmbit temàtic d'actuació

53,61% Educatives

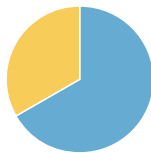
19,59% Altres

Número de joves implicades

42,86% 11-30 persones

21,43% 0-10 persones

Edat mitjana

54,76% 20-23 anys

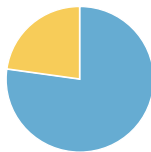
22,62% 16-19 anys

Entitats federades

77,38% Si

22,62% No

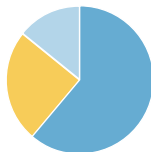

Territori on actua

42% Àrea Metropolitana de Barcelona

16,87% Girona

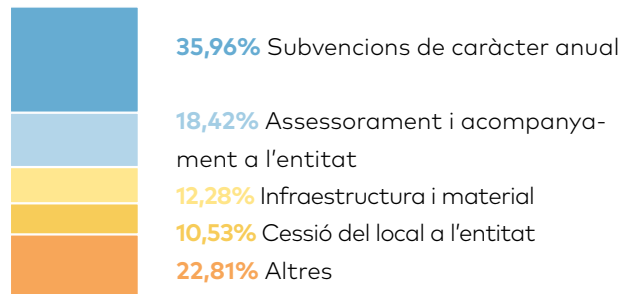
9,64% Camp de Tarragona

Les 6 dades més rellevants de l'enquesta a entitats juvenils

1. Quin suport reben de l'Ajuntament?

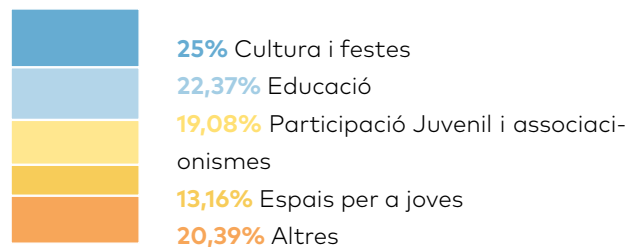
La majoria de respostes reconeixen 4 formes de suport per part de l'administració local:

En l'apartat d'altres s'hi troben accions amb menors percentatges com rebre informació periòdica de les novetats del municipi o bé la gestió a l'accés a diferents espais municipals.

2. Sobre quines temàtiques duen a terme projectes les entitats?

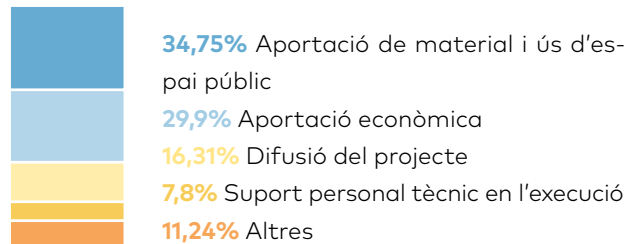
Quatre temàtiques encapçalen les seves temàtiques en els projectes:

L'apartat d'altres recull tot un seguit de projectes menys representatius sobre temàtiques molt concretes com el gènere, esports o medi ambient.

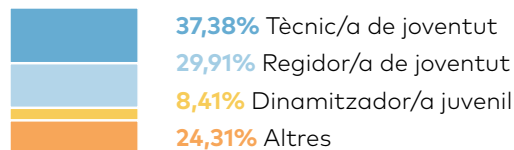
3. Com dona suport l'ajuntament als projectes que engeguen les entitats?

Mitjançant les següents accions:

4. Quin és el contacte habitual de l'entitat amb l'ajuntament?

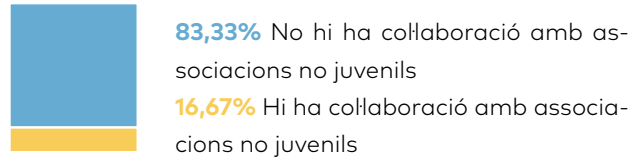
D'acord amb els resultats, dos càrrecs de l'ajuntament són els que tenen més contacte amb les entitats:

En aquest cas on el percentatge d'altres suposa una quart part, recull entitats que comentaven que no tenen contacte habitual amb ningú de l'ajuntament però també d'altres on no tenen tècnic de joventut i gestionen el contacte amb administració amb responsables de l'àrea de cultura o ciutadania.

5. On són les associacions no juvenils?

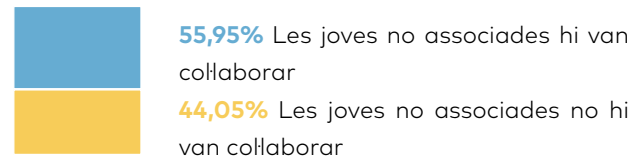
Segons els resultats veiem que:

En aquest cas, veiem que quan associacions juvenils engeguen projectes encara costa fer xarxa amb d'altres associacions de caràcter no juvenil.

6. On queden les joves no associades?

Al preguntar a les entitats veiem que en els seus projectes:

En aquest cas, veiem que quan entitats juvenils fan projectes concrets la meitat inclouen jovent no associat i d'altres, en canvi, només busquen la participació de les persones ja associades.

7. Que és allò que valoren els ajuntaments que fan les entitats?

D'acord amb els resultats hem vist que la relació entre entitats i administració local no és fàcil. Els diferents tempos i cultures organitzatives a vegades impliquen conflicte entre les parts. Se-

Sessions amb professionals de joventut

Quins camins hem d'emprendre per a tenir èxit en el foment de la participació i l'associacionisme?

- Valorar la participació vingui d'on vingui i tingui la forma que tingui
- Concretament cal que les joves se sentin valorades quan participen en processos participatius impulsats des de l'administració
- Calen processos de participació transparents on les joves estiguin informades en tot moment, a més la persona que ocupa la regidoria que porta aquell projecte ha de ser conscient d'en quin moment està el procés
- Joves associades i no associades: Busquem objectius comuns, d'aquesta manera tindran èxit els espais comuns
- Fer xarxa entre entitats és la clau perquè enfortir la comunitat local i comarcal, augmenta la participació i enforteix l'associacionisme
- No hem de donar falses expectatives ni a les joves que participen ni a les associades
- Incorporar també la perspectiva comarcal: Que s'impulsin projectes on es faciliti la participació entre jovent de diversos pobles

Quines barreres ens trobem quan volem fomentar la participació i l'associacionisme?

- Els processos administratius i tràmits burocràtics posen pals a les rodes als processos d'organització i participació juvenil, ja que tenen tempos que no s'adapten a la forma de participar del jovent
- Quan no hi ha una definició política, les tècniques de joventut es troben en una posició incòmoda i això contribueix a la desconfiança per part de les joves
- Les propostes que es fan des de consells d'infància i joventut no es duen a terme, no hi ha voluntat política d'aplicar-ho
- Quan hi ha poca coordinació entre els diferents àmbits dins de l'administració local, això dificulta que es tirin endavant projectes
- A vegades es volen tirar endavant projectes participatius molt ambiciosos però no hi ha cultura participativa al municipi
- Existeix molta dificultat a l'hora de coordinar-se amb instituts
- Exili a la ciutat: En molts pobles, el jovent als 18 marxa a la universitat a grans ciutats. Això dificulta poder crear projectes amb aquests segments d'edat
- Les lògiques electorals influeixen negativament a l'hora de desenvolupar projectes

Quatre primeres evidències

Que en podem extreure d'aquestes dades i conclusions arribades a les sessions? Ens poden ajudar a l'hora de tirar endavant en un futur una estratègia de foment de la participació o l'associacionisme juvenil al poble? Ens fixarem en algunes curiositats/dades:

- **Es fomenta més la participació que l'associacionisme:** Ara bé, hi ha un teixit associatiu juvenil fort o consistent. Potser no s'engeguen projectes concrets de foment de l'associacionisme, ja que es dona per fet que és una tasca que ordinària a la tècnica de joventut.
- **Administració i EJ convergeixen en suport:** El suport a les entitats és d'aportació de recursos: Subvenció i Infraestructura material. És quelcom valorat per part de les entitats. Ara bé, entitats valoren que responsables de l'administració també s'apropin, que no els i les hagin de perseguir, que hi hagi voluntat de col·laboració.
- **La necessària entesa entre professionals de joventut, administració i equip polític.** Hem observat que tant a les enquestes com a les sessions, els i les tècniques apunten que aquells processos participatius es poden trobar amb dificultats si no hi ha un suport polític clar o bé una coordinació amb altres àrees de l'administració. Per tant, cal que aquests tres agents remin en la mateixa direcció.
- **En molts casos es diu que els i les joves no associades no participen de projectes que engeguen des de l'administració i entitat.** Malgrat tot, d'acord amb els resultats veiem que en projectes de l'administració (88%) i d'entitats (55,95%) són capaces i capaços d'incorporar-les. Aquí es desperten dos reptes: Quin rol desenvolupen quan participen, com a consumidors/res o bé, amb majors graus d'implicació?; d'altra banda, quina és la visió d'aquests i aquestes joves que no s'han associat respecte als processos participatius que s'engeguen a l'àmbit local?

4

Estratègies de promoció de la participació i l'associacionisme juvenil

Impulsar estratègies per al foment de la participació i l'associacionisme juvenil són dues coses diferents. La primera fa referència a generar processos on tantes joves del poble com sigui possible decideixin de forma democràtica assumptes del municipi. En canvi, fomentar l'associacionisme juvenil consisteix a facilitar processos perquè les i els joves s'organitzin en associacions i tirin endavant aquells projectes que considerin oportuns.

Ara bé, a l'hora d'establir criteris per a fomentar les dues coses hem vist que en molts casos són compartits. Per exemple, establir una relació propera i respectuosa amb la joventut del municipi serà una necessitat imprescindible tant per al foment de la participació com de l'associacionisme. Per a que ho pugueu diferenciar, **al costat de cada criteri hi trobareu un gomet verd si és per al foment de la participació, un gomet lila si exclusivament per al foment de l'associacionisme o els dos gomets si considerem que és una condició compartida.**

A sota de l'explicació de cada criteri hi hem afegit una breu activitat sobre com dur-ho a la pràctica. Es tracta de petits exercicis a fer individualment, amb l'equip de joventut amb qui acostumeu a treballar o bé, amb els i les joves del municipi. **Una de les conclusions a què arribàvem a l'enquesta era el fet de com n'és de positiu trobar espais de treball on hi siguin tots aquests agents.** Volem remarcar que aquests exercicis o

activitats les entenem un punt de partida, una manera de començar a introduir aquest criteri en les primeres fases d'un projecte on es pretén fer foment de la participació o l'associacionisme juvenil. Per tant, us convidem a vosaltres mateixes a què proveu de fer el que us proposem i us acompanyi durant tota la partida!

Foment de la participació juvenil

Foment de l'associacionisme juvenil

1. AL CENTRE!

CENTRALITAT DELS I LES JOVES EN L'EXPERIÈNCIA

Posar les joves al centre en un procés participatiu significa tenir clar que els i les joves han de ser l'agent protagonista en tot el procés. Això passa en primer lloc per tenir clar que **les joves són qui han de poder tenir capacitat d'intervenció i poder decidir al seu entorn d'acord amb les seves inquietuds i necessitats**. Per tant, cal procurar que cap altra veu els tapi o bé tingui més rellevància que la seva. Aquí també hi ha una part actitudinal: ni estigmatitzar les joves ni infantilitzar-les, prendre seriosament allò que diuen. Cal no confondre això amb sobre-responsabilitzar les joves o esperar massa d'elles. No oblidem que tot allò que fem és amb l'objectiu de millorar la seva vida!

Siguem aliades, siguem aliats

De què va?

Us proposem una activitat per a fer amb algun grup de joves amb qui estigueu iniciant un projecte, es tracta poder situar amb elles que és allò central per a ells i elles. Després d'això, fer un treball l'equip tècnic i polític de joventut per a definir l'acompanyament que fareu

Agents que implica

- ✓ Regidoria encarregada de joventut
- ✓ Professionals de la joventut
- ✓ Grup de joves

Objectius

1. Conèixer les motivacions i inquietuds dels i les joves amb qui estàs en contacte
2. Definir el rol d'aliats i aliades que jugareu des de l'ajuntament

Desenvolupament

1. Troba't amb aquell grup de joves amb qui heu pres la decisió d'iniciar un projecte, si-gui un procés participatiu o una associació. Penja un paperògraf a la paret amb el di-buix d'una persona. Demana que en post-its verds escriguin allò que tenen ganes de fer i aquells temes que els motiven, en post-its vermells les pors que tenen i en post-its grocs allò que esperen que hagin de fer els adults a la vida de les joves

2. Un cop ho han fet, llegiu els pos-its i com-partiu allò que hi ha al paperògraf. És inter-essant que es valori i reconegui les diverses coses que han escrit les persones joves. Al-hora, intenteu trobar 5 elements bàsics so-bre quines coses ha de fer la persona que serà amb contacte amb les joves durant els mesos següents per tal que s'estableixi una relació on totes les parts estiguin a gust.

3. Un cop fet l'exercici amb les joves, busca un dia per a trobar-te amb tot l'equip de joventut del barri o del poble, inclòs el re-gidor o regidora de joventut. Llegiu tot allò que va sortir a la sessió amb les i els joves. Concreteu de quina manera sereu les seves aliades i els seus aliats per tal de poder fer l'acompanyament que elles i ells demanen i necessiten

Material

- Post-its de color vermell, groc i taronja
- Bolígrafs
- Paperògraf

Observacions

- Pot ser interessant anar repetint aquest exercici periòdicament i fer-lo amb diferents grups de joves. Amb el temps i la confiança entre el professional de joventut poden anar sortint coses més complexes i així anar teixint una relació de més complicitat
- El mateix exercici es pot fer amb associacions o grups de joves que ja funcionen, ja que és igualment important pensar i definir de quina forma es pot ser aliat d'associacions juvenils!

Per saber-ne més

[Creando Futuro](#) és una xarxa d'educació per la participació juvenil que promou experiències amb joves de diferents ciutats d'Espanya. Des d'aquesta xarxa s'han promogut diverses ini-ciatives on grups de joves plantegen les seves inquietuds i elaboren respostes pròpies d'ac-ció per la transformació de la seva realitat. Us animem a que feu un cop d'ull a la seva web i mireu els recursos que han publicat!

2. VIURE VOL DIR PRENDRE PARTIT

ENFOCAT A LA INTERVENCIÓ I LA PRESA DE DECISIONS

Si donem veu i espai a les joves per opinar, cal que això es traslladi en poder incidir sobre allò que s'està tractant. Si se'ls vol consultar que quedi clar: és una consulta, no un procés participatiu. Concretament, **cal generar mecanismes democràtics perquè s'acabin prenent decisions col·lectives i que es duguin a terme.**

Cal tenir en compte que hi haurà graus d'implicació diferents per part de les joves en el procés participatiu. Potser a vegades té sentit generar un mecanisme on totes les joves d'un poble o ciutat puguin participar-hi i d'altres on serà el grup motor de joves qui haurà de prendre la decisió. Cal que la figura del tècnic de joventut tingui recursos per a poder gestionar les diferents situacions.

La checklist del procés participatiu

De què va?

Engregar un procés participatiu amb joves demana tenir moltes coses en compte, aquí us proposem que - un cop l'hàgiu dissenyat - comproveu amb aquesta checklist si és un procés que permet una participació democràtica i de qualitat.

Agents que implica

- ✓ Professionals de la joventut
- ✓ Regidoria encarregada de joventut

Objectius

1. Avaluar si el procés participatiu que es vol dur a terme està enfocat a presa de decisions i a la intervenció de l'entorn

Desenvolupament

1. Trobeu-vos els i les responsables tècniques i polítiques que executareu el procés participatiu, cada persona individualment comparará el projecte que es vol tirar endavant amb la següent checklist. Només posareu una creu a aquells elements que es compleixin:

- Hi ha mecanismes democràtics clars i definit sobre com les i els joves podran decidir
- Hi ha un cronograma on s'especifiquen els moments de deliberació i decisió
- Està definit el procés sobre com s'executarà al municipi les decisions preses per les joves
- Els altres departaments de l'ajuntament estan informats del procés participatiu i de quina forma els implica
- Els espais físics i virtuals on es podrà exercir participació són coneguts i accessibles
- Es comunicarà de forma transparent els resultats de les decisions preses i l'estat en que es troba el procés de participació a tots i totes les joves
- Estan definits els recursos necessaris per a poder dur a terme el procés participatiu
- Es preveu poder variar els mètodes de participació per tal de facilitar la implicació del jovent
- Hi ha mecanismes que assegurin que cap agent extern podrà invalidar la decisió presa per la joventut del municipi

2. Compartiu allò que heu marcat i que no. Mitjançant el debat procureu de consensuar tot l'equip que s'està complint i que del procés participatiu dissenyat i que no. En el cas que hi hagi algun dels punts que no compliu penseu de quina

forma podeu transformar aquest procés de participació per a complir-ho!

Material

- Bolígraf
- Checklist impresa

Observacions

- No hi ha un procés participatiu perfectament democràtic. Ara bé, cal ser transparents amb les i els joves que participaran. Si en aquest procés participatiu hi ha elements que fan perillar que es puguin dur a terme decisions col·lectives i que aquestes s'implantïn des de l'administració és important comunicar-ho des del principi!
- A més de fer aquest exercici abans d'iniciar el procés participatiu, és molt recomanable fer-lo durant i després. És una bona eina per assegurar-se que s'està sent coherent amb allò acordat al principi, per avaluar allò fet i millorar en processos participatius futurs!

Saber-ne més

La Generalitat fa anys que està editant [guies breus sobre participació ciutadana](#), si us interessa el tema i voleu dissenyar processos participatius democràtics i de qualitat us recomanem que els hi doneu un cop d'ull!

3. EL LÍMIT ÉS EL CEL? ●

PRENENT CONSCIÈNCIA DELS LÍMITS EN LA PARTICIPACIÓ

Els límits són clau en els processos participatius per tal de no generar falses expectatives. Una primera qüestió que **cal delimitar és sobre què es decidirà (perquè es pot i es vol) i sobre què no es podrà decidir.** D'aquesta manera és més fàcil establir metes i objectius clars amb relació al procés participatiu i no es generaran frustracions. En aquest sentit, cal un diàleg transparent i clar entre els diferents agents (responsables polítics, tècniques, joves i associacions juvenils).

En el moment de fer la planificació d'un projecte cal identificar límits o el marc normatiu sobre allò que es vol dur a terme en el procés participatiu (si parlem d'habitatge, per exemple, tenim molts límits d'actuació com a administració local). A més, és molt important que quedin clares les aspiracions dels agents implicats perquè el punt de partida sigui el més pròxim possible (si iniciem un procés participatiu per a les festes majors del municipi i des de l'administració es vol triar el cartell del concert però les joves volen ampliar l'horari de festes serà impossible el diàleg).

Enquadernem els límits

De què va?

Us proposem una activitat per fer a l'inici d'un procés participatiu amb joves, es tracta d'identificar els límits que hi pot haver al llarg del procés participatiu. D'aquesta manera es pot debatre col·lectivament que fer amb ells i elles, ens atrevim a creuar els límits?

Amb qui fer-ho?

- ✓ Professionals de la joventut
- ✓ Joves

Objectius

1. Identificar els límits del procés participatiu amb el grup de joves.
2. Debatre sobre que impliquen l'existència d'aquests límits i com gestionar-los.

Desenvolupament

1. En paperògraf dibuixeu un quadrat. A dins del quadrat escriviu la temàtica del procés participatiu d'allò voleu que es decideixi col·lectivament. Cada costat del quadrat suposarà un dels límits que us podeu trobar, Els límits seran:

- **Límits legals:** Aquells que tenen a veure amb lleis i normatives
- **Límits amb relació als recursos:** Aquells que tenen a veure amb el pressupost o la infraestructura del municipi
- **Límits del grup:** Aquells que té a veure amb allò que és capaç i no és capaç de fer el grup de joves i també sobre la figura del professional de joventut que acompanyarà el grup
- **Límits socials i polítics:** Aquells que tenen a veure amb la idiosincràsia del municipi o la política municipal

	límits socials i polítics	
límits del grup		límits legals
	límits en relació als recursos	

2. Aneu dient quins límits trobeu en cada un dels casos que poden limitar allò que voleu fer.
3. Llegiu un per un cada un dels límits i proveu de definir-lo de la forma més exacta possible. Proveu també d'imaginar que passa si traspasseu algun d'aquests límits, quines conseqüències pot tenir per al grup de joves o per al procés participatiu. Si sorgeixen dubtes so-

bre límits que no sabeu, acordeu que s'informarà de conèixer-los.

Material

- Paperògraf
- Post-its
- Bolígrafs

Observacions

- És aconsellable que aquesta dinàmica te la preparis bé abans de fer-la amb els joves. Per exemple, si es vol organitzar una festa major jove de forma participativa, informa't del pressupost aprovat, d'altres recursos que té l'Ajuntament o la normativa d'espai públic del municipi.
- Aquesta dinàmica també es podria fer amb tot l'equip de professionals de joventut del municipi i la regidoria de joventut. És una bona manera d'acotar el procés participatiu de forma col·lectiva i amb el coneixement de tots els agents implicats

Saber-ne més

Treballar amb els i les joves i els seus límits és una oportunitat per a conèixer el grup així com les diferents formes de viure la joventut. Alhora, també pot implicar que sorgeixin conflictes al llarg del procés. Si voleu tenir més eines per estar amb el grup, podeu donar-li un cop d'ull al manual [Eines per a la gestió col·lectiva](#) que va fer la cooperativa "Fil a l'agulla".

4. CUIDEM LA PARTICIPACIÓ, CUIDEM LES PERSONES

CREAR ENTORN SEGUR ENTRE PERSONES IMPLICADES

Tenint en compte que allò desitjable és incorporar diversitat de joves en tot procés participatiu, cal crear un clima de confiança entre les persones implicades. És important acollir totes les formes d'estar i de viure de les joves en el procés, així com plantejar el mateix procés intentant incloure maneres de participar que ens poden ser més alienes (ja sigui a través de noves eines i canals o a partir de cultures participatives diferents). **Donar espai a la gestió emocional i dels conflictes és un aspecte fonamental per tal d'enfortir el col·lectiu de joves que en aquell moment està participant.** Finalment, no podem oblidar que, quan treballem un projecte de durada llarga, estem establint una sèrie de vincles emocionals que beneficiaran el mateix projecte i la relació amb els i les joves del municipi. Sempre que es cuidin.

Com a treballadores de joventut cal que tinguem eines per tal de poder fer una gestió emocional de les joves amb qui estem implicades/participant. Per tant necessiten formació i recursos.

Creem estratègies de cura

De què va?

La clau perquè un grup tiri el projecte endavant és que totes les persones se sentin cuidades. Us proposem una activitat on poder crear estratègies de cura per a qualsevol col·lectiu, ja sigui aquell grup de joves que està participant en la definició del nou pressupost o bé aquell que vol formar l'associació per l'habitatge jove del barri.

Amb qui fer-ho?

✓ Joves

Objectius

1. Debatre i consensuar quines necessitats i desitjos són assumibles o volem assumir des dels nostres espais participatius i quines no.
2. Analitzar i compartir estratègies de cura per tal d'ampliar les que ja es realitzen en els espais participatius.

Desenvolupament

1. A cada persona del grup se li donen tres post-its on han de respondre individualment tres preguntes:

- Quines estratègies de cura ja apliquem dins del grup i ens serveixen?
- Quines podríem millorar?
- Quines podríem introduir?

2. A continuació, es fan 3 grups de manera aleatòria, però amb el mateix nombre de persones. Cada grup té les respostes (els post-its) d'una de les preguntes, de tal manera que cada un reflexiona i debat sobre una de les tres qüestions anotant en un paperògraf tot el que vagi sorgint.

3. Passats uns 15 o 20 minuts, totes les persones que ho vulguin poden canviar de grup i escollir el que més l'interessi. Ara bé, en cada grup ha de restar sense moure's una persona encarregada de fer de portaveu i explicar a les noves persones el que s'hagi reflexionat abans. Les anotacions als post-its i al paperògraf ajudaran a fer aquest traspàs.

4. Passats uns altres 15 o 20 minuts es fa una posada en comú amb el grup gran.

Material

- Post-its
- Bolígrafs
- Paperògraf

Observacions

- Aquesta activitat és convenient dur-la a terme amb un grup ja format, poden ser tant aquelles joves que estan implicades en un procés participatiu per a definir com ha de ser el nou institut del barri o bé fer-la amb l'agrupament escolta del poble.
- També és important que entre les persones treballadores que esteu en contacte amb joves definiu estratègies de cura en l'espai laboral, per tant, podeu provar de fer aquesta mateixa dinàmica amb l'equip de persones amb qui treballem més sovint.
- Aquesta activitat és una adaptació de la guia *Traçant Vides dignes. Cap a una economia Feminista*.

Saber-ne més

Fa uns anys el CNJC vam editar la guia [Traçant vides dignes. Cap a una economia feminista](#), la guia està encarada a incorporar la mirada feminista als espais associatius. Malgrat tot, conté activitats i recomanacions que es poden aplicar en espais enfocats a la participació sobre qualsevol temàtica.

5. UN GRAN PODER COMPORTA UNA GRAN RESPONSABILITAT

ENFOCADADA A L'EMPODERAMENT JUVENIL

En l'exercici d'una participació transformadora, cal entendre el paper de treballadors i treballadores de joventut des d'una òptica de poder i rang. Un dels nostres objectius principals és facilitar que les joves, gradualment i de forma primer individualment i després col·lectivament s'empoderin. Aquest procés passa pel "learning by doing", és a dir: aprendre a mesura que es fa. Al principi dels processos i durant força temps els i les joves necessitaran un acompanyament, però a mesura que es vagin sentint segures caldrà cada cop menys presència tècnica. Associar-se amb un objectiu comú dona recursos i aprenentatges que, si es transmeten generacionalment, generaran una forta cultura participativa al municipi.

Cedim el poder, mesurem l'empoderament juvenil

De què va?

Cedir poder i acompanyar l'empoderament de i les joves del municipi és una responsabilitat a prendre quan es treballa amb joves. Us proposem una dinàmica amb l'equip polític i tècnic responsable de joventut per poder avaluar si això s'està fent.

Objectius

1. Mesurar el grau d'empoderament d'un grup de joves
2. Teixir estratègies per a acompanyar l'apoderament de persones joves des dels i les professionals de la joventut

Amb qui fer-ho?

- ✓ Professionals de la joventut
- ✓ Regidoria encarregada de joventut

Desenvolupament

1. Penseu en un grup de joves, pot ser un grup motor d'un projecte, una associació juvenil o bé les joves que acostumen a venir a l'espai jove. Tot seguit, pensant en ells i elles, ompliu individualment les tres primeres columnes de la següent taula:

Indicador d'empoderament	Com estan ara?	Què podem fer per tal de contribuir a adquirir aquestes habilitats de forma individual i col·lectiva?	Què podem fer per tal que puguin exercir aquestes habilitats de forma efectiva?	Com estan al cap d'un any?
1. Els i les joves tenen iniciativa per impulsar projectes de forma autònoma				
2. Els i les joves tenen criteri propi				
3. Els i les joves tenen capacitat per establir normes de funcionament				
4. Els i les joves assumeixen tasques i compromisos de forma conscient, voluntària i realista				
5. Els i les joves tenen coneixement del número de serveis, recursos i equipaments del municipi				
6. Els i les joves són conscients del grau de coneixement del municipi				
7. Els i les joves tenen capacitat d'organitzar i planificar projectes amb altres agents del municipi				

2. A continuació en una taula gran que estigui buida, aneu-la, omplint-la amb les aportacions que heu fet de forma individual i acordeu accions concretes. A més, penseu de quina forma des d'altres àrees de l'ajuntament o agents de la comunitat educativa hi poden donar suport.

3. Finalment recolliu les diferents accions, definiu clarament qui les durà a terme i calendaritzeu-les si ho considereu necessari.

4. Passat un any és aconsellable que feu el mateix exercici i avalueu de nou l'estat d'empoderament de les joves.

Material

- Taules impreses en fulls DIN A3
- Bolígrafs

Observacions

- Totes les persones no ens empoderem de la mateixa manera. En un mateix grup pot haver-hi persones que parlen molt i se senten amb capacitat de prendre la iniciativa, és important que us fixeu en les dinàmiques del grup i poder facilitar que tothom trobi els seus superpoders.

Saber-ne més

La **parcel·la de poder** és un exercici que ajuda a prendre consciència dels rangs i privilegis dins d'un grup, sabent això podreu acompanyar molt millor els grups de joves. Ho voleu provar? Doncs el trobareu ben explicat a les pàgines 10, 11 i 12 del recurs que vam editar fa uns mesos amb la Diputació de Barcelona: [Reflexions del jovent per als i les professionals de la joventut](#)

6. SI NO PUC PARTICIPAR, NO ÉS LA MEVA REVOLUCIÓ

ELIMINANT LES BARRERES D'ACCÉS A LA PARTICIPACIÓ I LES DESIGUALTATS SOCIALS

Generar una participació inclusiva suposa eliminar les múltiples barreres per accedir als espais creats des de l'administració on es pot participar. **Cal incorporar una mirada interseccional que identifiqui les múltiples causes que poden portar a un o una jove a no estar participant.** A més, els mecanismes participatius perquè siguin legítims, hauran de ser representatius del conjunt de la població a què s'adrecen, és a dir, han de mobilitzar a la pluralitat de formes de pensar, entendre la realitat i models de participació de la població afectada.

Si entenem els nostres municipis com a una comunitat de comunitats, és molt positiu que entenem també tots els beneficis que un treball comunitari pot aportar. No només s'enriquiran els diversos projectes de grups de joves i entitats, els mateixos joves qui seran els agents a l'hora de construir processos participatius realment inclusius. **Cal contemplar tots agents d'una comunitat, fer-hi xarxa. Apropar-s'hi, compartir visions i inquietuds.**

Preparem un acte inclusiu

De què va?

Fer actes pensats perquè hi puguin venir persones amb diversitat funcional joves és encara un repte avui dia. Aquí trobareu una proposta de consells i indicacions per a poder-ho aconseguir, per a eliminar una de les barreres que es poden donar

Amb qui fer-ho?

✓ Professionals de la joventut

Objectius

1. Preparar, executar i avaluar un acte encarat a la inclusió de persones amb diversitat funcional
2. Identificar els canvis que cal fer a nivell municipal per a poder organitzar actes inclusius

Desenvolupament

1. Llegiu amb atenció les indicacions per a la preparació de l'acte que trobareu a la pàgina següent

Fase 1: Preparació

- ✓ Tenir en compte la diversitat de necessitats que poden sorgir en funció de les persones convidades, per exemple, si venen persones amb diversitat de visió tenir en compte que la documentació que s'envia preparatòria ha de tenir format PDF llegible per elles.
- ✓ Revisió de l'espai i la seva accessibilitat en termes de mobilitat en l'espai per tal que totes les persones puguin gaudir d'autonomia i independència durant l'esdeveniment. Tenir en compte la possibilitat d'assistència de gossos pigall, persones que fan l'acompanyament, la situació de les intèrprets a la sala...
- ✓ Garantir l'acompanyament per les persones amb diversitat funcional si així ho requereixen.
- ✓ Garantir que la documentació generada té versions de lectura fàcil i apte pels dispositius de llegida automàtica de text.

Fase 2: Execució

- ✓ Tenir cura que els moments informals i d'oci de l'esdeveniment convidin a la interacció entre totes les participants, per exemple, que hi hagi una o dues persones referents per l'acompanyament de participants amb diversitat funcional
- ✓ Fer servir un llenguatge precís, inclusiu i clar en totes les comunicacions, acordant prèviament l'ús del llenguatge comú (per exemple, si parlarem de discapacitat o divers funcional...).

- ✓ Oferir material de suport tant visual com auditiu.
- ✓ Pensar en la disposició dels aliments, l'alçada de les taules, la disposició de l'espai i les cadires, tot assegurant que hi haurà una persona que pugui presentar els ingredients dels àpats.
- ✓ Incloure a persones amb diversitat funcional en l'organització, no només com a participants sinó com a facilitadores i coordinadores de l'espai.

Fase 3: Avaluació

- ✓ Elaborar un qüestionari digital i adaptat per tenir feedback de l'activitat en matèria d'inclusió. necessitats esmentades en el formulari d'inscripció s'acompleixin.

Observacions

- Aquest seguit de recomanacions volen eliminar barreres concretes que es poden trobar persones amb diversitat funcional, ara bé, podem identificar altres barreres relacionades la llengua o bé, per l'edat. Us convidem a indagar quines barreres hi ha al vostre municipi i mireu de destruir-les

Saber-ne més

Les recomanacions que hem afegit aquí van sorgir a l'Àgora Jove que va organitzar el CNJC, una jornada formativa on va ésser debatut i pensar mecanismes per assegurar la igualtat d'oportunitats de persones amb diversitat funcional en la participació en totes les esferes, i en especial, a les associacions juvenils. Consulteu [aquí](#) la relatoria de la trobada!

7. LA UNIÓ FA LA FORÇA!

EN ALIANÇA AMB ENTITATS JUVENILS DEL MUNICIPI I DEL TERRITORI

Pot ser que al municipi ja hi hagi joves associades. Aquestes tindran projectes que tiren endavant amb el seu col·lectiu i segurament els serà fàcil pensar com millorar el poble. Per això des de l'inici del procés participatiu cal posar-los al corrent. No cal forçar les aliances però, una entitat juvenil pot voler centrar-se en el seu projecte o pot estar en un moment on haver de treballar per a la sostenibilitat del seu projecte. En aquest cas, cal sempre ser al seu costat i donar-los suport.

En qualsevol cas, cal que la tècnica i la regidora sàpiguen quins col·lectius juvenils hi han i què fan. Després, és important des d'un inici tempejar-los, fer-los coneixedores del procés participatiu que es vol dur a terme.

Endinsant-nos als col·lectius joves del poble

De què va?

D'una fitxa on poder plasmar l'essència de cada entitat jove del poble. És una eina que pot ser molt útil per a tenir situats els diferents agents juvenils al municipi. Per tant, útil per a la dinamització local i generar aliances en matèria de joventut.

Amb qui fer-ho?

- ✓ Professionals de la joventut
- ✓ Regidoria de joventut

Objectius

1. Crear una base de dades amb informació quantitativa i qualitativa de les entitats juvenils del municipi

Desenvolupament

1. Ompliu una fitxa com la que trobareu a la pàgina següent per a cada entitat del municipi. Per a fer-ho, ho podeu fer de forma individual o bé visitant les diferents entitats que hi ha en funcionament i omplir-la amb elles

Nom:		
Informació General		
Any de fundació		LOGO O IMATGE DE L'ENTITAT
CIF		
Web		
Xarxes Socials		
Número de joves implicats		
Àmbit d'actuació		
Tipus d'activitats que realitza		
Períodicitat de l'activitat		
Projectes		
Quins projectes duu a terme el present curs?		
Necessita suport de l'administració? Quin?		
Estat actual		
Quines fortaleses té?		
Quines problemàtiques té?		
De quina forma l'ajuntament pot donar suport a sostenir l'entitat?		
Relacions		
Quina relació té amb l'ajuntament?		
Relació amb entitats		
Nom entitat		Com és la relació?
Com és la relació amb les persones del municipi?		

2. Un cop hàgiu omplert una fitxa per a cada entitat juvenil, busqueu resposta a les següents preguntes:

- a. Com poder ser aliats i aliades de les entitats per a millorar la seva situació actual? Tenen problemes comuns que puguem abordar conjuntament?
- b. Quines entitats aportar al global de les joves del poble? Com els podem donar suport en això?
- c. Després d'haver analitzat les entitats, se us acudeix algun projecte que es pugui fer col·laborativament amb elles? I amb altres entitats del poble?

Material

- La fitxa
- Bolígrafs

Observacions

- Cal pensar en aquestes fitxes també com una bona eina per al relleu en l'àmbit de la joventut. Si un tècnic o tècnica marxa i després en ve un altre, aquestes fitxes poden tenir molt valor per conèixer la realitat del municipi
- Pot ser convenient omplir aquesta fitxa cada any, no només per un millor coneixement de les entitats, sinó també per avaluar el propi de treball de foment de l'associacionisme local.

Saber-ne més

- Si amb aquesta informació voleu plasmar de forma gràfica les entitats i les seves relacions, us recomanem que feu un mapa d'actors o sociograma, un exemple d'aquest i com fer-lo el podeu trobar ben explicat a la pàgina 14 del recurs que vam editar fa uns mesos amb la Diputació de Barcelona: [Reflexions del jovent per als i les professionals de la joventut](#)

8. ESTRATÈGIA I TÀCTICA

PLANTEJAMENT AMB LòGICA SISTÈMICA I DE PROCÉS

Engegar el foment de la participació en un poble o barri mai pot ser una opció puntual, perquè no té sentit i perquè no funciona. A més, la població jove no és un grup d'edat separat de la resta del municipi, sinó que està immers en ell i s'hi relaciona al dia a dia. Així doncs, introduir la lògica de procés significa assumir que no es passarà d'un dia a l'altre de tenir joves no participatius a tenir el dia de demà un casal de joves ple.

Cal tenir sempre el procés planificat amb estratègia. Saber quins són els objectius finals, a mitjà i curt termini i quins recursos tenim. A més, cal que sigui prou flexible per anar modificant les accions si veiem que no funcionen.

Comencem un pla local de joventut!

De què va?

Un pla estratègic per donar resposta a les necessitats dels i les joves d'un municipi. Cal que aquest sigui el resultat del treball conjunt entre l'àrea de joventut i el jovent del municipi a través de processos participatius. És important que sigui avaluable, realista i flexible. Un pla estratègic pot ser un procés participatiu molt gran que inclogui tirar endavant altres projectes de participació juvenil o del foment de l'associacionisme

Agents que implica

- ✓ Professionals de la joventut
- ✓ Regidoria encarregada de joventut

Objectius

1. Iniciar el plantejament d'un pla de joventut

Desenvolupament

Fer un pla local de joventut demana temps, ordre i comptar amb diferents agents implicats. Us proposem que un primer pas pot ser que imagineu les responsables polítiques tècniques de joventut que hauríeu de fer en cada un d'aquests 10 passos:

1. **Etapa informativa:** Planificació de la comunicació de com s'elaborarà el pla de joventut. Tenir en compte tots els canals per arribar a la diversitat de joves del territori
2. **Diagnosi de la realitat del municipi:** Una bona diagnosi és la base de tota bona estratègia. Cal fer-la tenint en compte que s'ha fet anteriorment i quin és el present de la realitat juvenil local.
3. **Avaluació del pla de joventut anterior:** Si n'hi va haver, cal incloure tots els actors que el van dissenyar i els actuals
4. **Procés de recollida de propostes:** Poder escoltar les propostes i la veu del màxim de joves del municipi
5. **Explotació de la informació:** Combinar la informació recollida a l'apartat disseny del pla futur en els passos previs i elaborar un primer esborrany amb les línies generals.
6. **Presentació de les primeres accions d'acord i proposta de viabilitat:** Planificar estratègicament combinant allò recollit al Pla Nacional de Joventut de Catalunya amb la fotografia més fidel possible de la situació i necessitats dels i les joves del municipi

7. **Retorn als joves i redacció:** És clau que les joves sentin seu tot allò que està escrit i que tinguin el temps i les eines per a poder-ho esmenar
8. **Aprovació de PLJ a l'ajuntament:** Cal haver fet una bona feina amb els grups municipals (els joves poden participar en aquestes reunions) perquè el PLJ arribi amb el mínim d'esmenes possible. Això garantirà la continuïtat del PLJ més enllà dels canvis en els equips de govern.
9. **Procés d'implementació i avaluació periòdica:** Com que es tracta d'un pla estratègic i integral, totes les àrees i els equips tècnics han d'estar sensibilitzats i formats sobre la utilitat del PLJ. Igualment important és fer un seguiment constant que modifiqui el desplegament del PLJ si no està funcionant i que compti amb les veus de tots els agents implicats.
10. **Selecció d'objectius no assolits que es mantindran al nou PLJ:** Un cop s'acosta el final de la vigència del Pla i es comença el disseny del nou, cal parar atenció en els objectius no assolits i valorar conjuntament amb el jovent si cal incloure'ls en el futur PLJ.

Saber-ne més

- Si us hem convençut i us voleu endinsar en l'elaboració d'un pla de joventut per als propers anys, us recomanem que feu un cop d'ull a la [Guia d'Elaboració de Plans de Joventut](#) que vam publicar el CNJC. En aquesta guia hi podreu trobar com fer-lo pas a pas de forma molt detallada.

Dubtes i reflexions:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

**Consell
Nacional
de la Joventut
de Catalunya**

**Diputació
Barcelona**

Consell Nacional de la Joventut de Catalunya
Plaça Cardona, 1-2, Baixos i 1a planta, 08006 Barcelona

T. 933 683 080
www.cnjc.cat
consell@cnjc.cat